

ඊ.බී සේනානායක (1913-1985)

ඊ.බී සේනානායක මහතා ‘දිනමිණ’ පුවත්පතෙහි සංස්කාරකවරයකු ලෙස කලක් කටයුතු කළ අතර ස්වෝත්සාහයෙන් දැනුම ගවේෂණය කළ අයෙකි. 1945 දී මුල් ම කෘතිය ලෙස දුප්පතුවන් නැති ලෝකය නැමති කෙටිකතා සංග්‍රහය මොහු විසින් පළ කරන ලදී. 1946 දී ‘පළිගැනීම’ නැමති කෙටිකතා සංග්‍රහයට ගද්‍ය හා පද්‍ය අතර වන රචනා විශේෂයක් ලෙස හඳුන්වමින් ඇතුළත් කළ ‘නිදහස්’ ආකෘතියට අයත් කාව්‍ය රචනා කිහිපය නිසඳැස් කාව්‍ය සම්ප්‍රදායේ ආරම්භය ලෙස සැලකේ. අනතුරු ව ලියා පළකළ කෘති අතර දැල් කවුළුව, විදිමි, සෙවණැලි යන කවි පොත් ද මේධා, වාරුමුඛ, වරදත්ත, අවරගිර, රළබිඳුම, කැකැරිල්ල, මල පුඩුව, ජල ගැල්ම, බැඳුම, රුව, උරගල, මධුපාණි, කෙලෙස් සසුර, එකට එක යන නවකතා පොත් ද මිතුරිය, ගමන, ඇත බැඳුම, නැටුම යන කෙටිකතා පොත් ද මල් කුමරා, රත්හඳුන් රූපය, මහලෝභයා, හාල්මැස්සා, හිනය හා අඹකතාව යන ළමා පොත් ද වේ. රුබෙයිසාටි නම් පද්‍ය ග්‍රන්ථය ප්‍රථම වරට සිංහලයට පරිවර්තනය කළ සේනානායකයන් නවකතා කලාව, විචාර ප්‍රවේශය (1945), බටහිර ශ්‍රේෂ්ඨ නවකතා (1955), සාහිත්‍ය සේසත් (1957), සාහිත්‍ය විග්‍රහය (1961),

සාහිත්‍ය ධර්මතාව (1963), සාහිත්‍ය දර්ශන සිතුවිලි (1982) ආදී සාහිත්‍ය විචාර ග්‍රන්ථ රැසක් ද රචනා කරමින් සිංහල සිදු කළ අනල්ප සේවයක් කර ඇති මොහුට ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය මගින් ‘සාහිත්‍ය සූර්’ සම්මානය පිරිනැමී ය.

එතෙක් සිංහල කවිය තුළ වූ සාම්ප්‍රදායික ආකෘතිය, වස්තු විෂය, භාෂාව හා අලංකාර භාවිතය මුළුමනින් ම වෙනස් මගකට ප්‍රවේශ කළ මොහු අර්ථය පදනම් කර ගත් බණ්ඩනයකට අනුව නිදහස් ආකෘතියක් ඔස්සේ ස්වකීය කවි රචනා කළේ ය. එතෙක් පැවතියා වූ සීමාසහිත කාව්‍ය වස්තු විෂය පථය අඛණ්ඩව මත් ලෝකය පුළුල් හා සියුම් වූ පුද්ගල වෛනසික විචරණයක් කිරීමෙහි ලා ප්‍රථම වරට පෙළඹුණු කවියා ලෙස සැලකිය හැකි වෙයි. බටහිර සමාජීය සහායත්වය කරණ කොට සිංහල සමාජයේ සිදු වූ සංකීර්ණත්වය වටහාගනිමින් බටහිර ‘Free verse’ යන කාව්‍ය සම්ප්‍රදායේ නොමඳ ආභාසයත් පැරණි සාහිත්‍යයෙන් ලද ජීවිත පරිඥානයත් සම්මිශ්‍රණය කරමින් කවියට වෙනස් මුහුණුවරක් ලබා දුන් සේනානායක නූතන සිංහල කවිය වෙනස් මගකට වේශ කලා වූ ආරම්භකයා ලෙස සැලකිය හැකි ය.

හිස නමා ගති ඇ
සිහින් රතැඟිලි පටලවා ගති,
සතියකට පෙර ගෙනා වර
විලිබරය මගෙ රන්වන් මනාලිය.

දැල් තිර අස්සෙන්
පෙනෙයි ඇ
ඔබ යනු මොබ එනු
පට පිළි ගෙන අබරණ පෙට්ටි ගෙන.

ඇසෙයි නොපෙනෙන විටක්
සාලයෙන් කාමරයට
කාමරයෙන් සාලයට
යන පා හඬ

මා වෙත එතත් ඇ
ච්චමනාවක් කිසිත් නැතිවද
නො රැඳෙයි, පලා යෙයි.

ගැ විලචුනෙහි,
නැත, රන්වන් සමෙහි
හෙළන සුස්මෙහි සුවඳය ඒ
ඇ බඳ සුවඳ
දැනෙන්නෙ මට විතර ද?

පෙනෙයි ඇ
ඇසෙයි
දැනෙයි
මට ගේ හැම තැන

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. චිත්ත රූප මැවීමට ජී.බී. සේනානායක කවියා සතු වූ දක්ෂතාව 'අලුත ගෙනා මනාලිය' පැදි පෙළ ඇසුරෙන් විමසන්න.
2. සිව් පද ආකෘතියට නැඹුරු ව තිබූ සිංහල කවියේ ආකෘතිය නව මගකට යොමු කිරීමට ජී.බී. සේනානායකගේ දායකත්වය අලුත ගෙනා මනාලිය නිර්මාණය ඇසුරෙන් අගය කරන්න.
3. බහත සඳහන් කාව්‍ය නිර්මාණයේ වස්තු විෂය සරලව පැහැදිලි කරන්න.